

Pierwsze Radio Informacyjne

K O P I A

Warszawa, dnia 10 października 2022 r.

Koncesjonariusz:

Inforadio, Sp. z o. o.
ul. Czerska 8/10, 00-732 Warszawa
program radiowy:
TOK FM – Pierwsze Radio Informacyjne

Sz. P. Witold Kołodziejcki
Przewodniczący Krajowej Rady Radiofonii i
Telewizji
Skwer kard. S. Wyszyńskiego 9
01-015 Warszawa

Dotyczy: DPz-WSW.0511.834.9.2022

Szanowny Panie Przewodniczący,

Dziękujemy za stanowisko przedstawione w piśmie z dnia 30 września br. Choć z prawdziwą satysfakcją akceptujemy, że Pan Przewodniczący odstąpił od powtarzania pod adresem nadawcy zarzutu stosowania mowy nienawiści, to nie możemy doszukać się podstawy prawnej, na jakiej opiera Pan wobec nas swoje nowe zarzuty - zniesławienia i naruszenia dóbr osobistych profesora Wojciecha Roszkowskiego.

Niezależnie od tego, że nie zgadzamy z Pańskim założeniem, jakoby krytyka dzieła była równoznaczna z krytyką autora tegoż dzieła, podzielamy tok rozumowania Pana Przewodniczącego, iż nieprzychylnymi opiniami wobec książki dotknięty czuć się może jej autor lub wydawca - tak, jak miało to miejsce w przywoływanej przez Pana Przewodniczącego sprawie Andreasa Wabla przeciwko Austrii. Powyższa sprawa trafiła do Europejskiego Trybunału Praw Człowieka po trójinstancyjnym postępowaniu cywilnym przed sądami austriackimi z wniosku (pозwу) wydawcy gazety „Kronen-Zeitung” przeciwko Andreasowi Wablowi, który artykuły w tej gazecie nazwał „nazistowskim dziennikarstwem”. W wyroku z dnia 21 marca 2000 r. (skarga nr 24773/94) ETPC wskazał na wstępie, że art. 10 ust. 2 Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności odnosi się nie tylko do opinii odbieranych przychylnie lub uznawanych za nieobraźliwe, ale również do tych, które obrażają, szokują lub niepokoją. Dalej zaś Trybunał podkreślił, że ocena czy zakazanie skarżącemu Wablowi używania zwrotu „nazistowskie dziennikarstwo” w tamtym konkretnym, jednostkowym przypadku powinna być dokonana z uwzględnieniem całokształtu okoliczności, w jakich ten zwrot został użyty. W ramach badania tych okoliczności ETPC zwrócił uwagę między innymi na to, że zarzut odnoszący się do działań nazistowskich był bliski zarzutowi popełnienia przestępstwa w świetle ustawodawstwa austriackiego, że Andreas Wabl swoją krytyczną opinię wobec „Kronen-Zeitung” wygłosił już po zamieszczeniu przez wydawcę gazety sprostowania i oświadczenia pochodzącego od samego Wabla oraz że urażony publikacjami Wabl mógł skorzystać ze środków prawnych zmierzających do zakazania wydawcy gazety publikowania zniesławiających go treści. Po zbadaniu całokształtu okoliczności faktycznych Trybunał orzekł, że w tamtym konkretnym przypadku austriacki Sąd Najwyższy zasadnie zakazał skarżącemu używania określenia „dziennikarstwo nazistowskie” wobec „Kronen-Zeitung”. W żadnej mierze omawiany wyrok Europejskiego Trybunału Praw Człowieka nie stanowi podstawy do przyjęcia, iż co do zasady określenie „nazistowskie dziennikarstwo” wykracza poza granice dopuszczalnej krytyki.

Stanowczo nie zgadzamy się na badanie krytyki prasowej pod kątem jej prawdziwości bądź nieprawdziwości. Takemu badaniu mogą podlegać tylko fakty, nie opinie, co nie budzi żadnych wątpliwości w orzecznictwie polskich sądów¹.

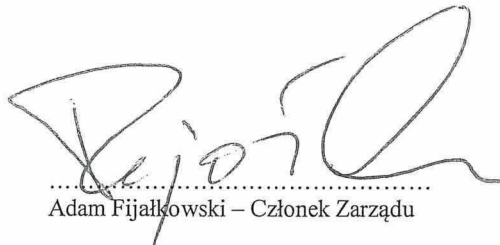
Jako odpowiedzialny nadawca radiowy respektujemy granicę dozwolonej krytyki prasowej, lecz - tak jak czynią to polskie sądy² - za kryterium badania gdzie ta granica przebiega uznajemy kryterium rzetelności oraz merytoryczności.

Z pełnym przekonaniem uważamy, że nadawca nie wykracza poza konstytucyjną zasadę wolności wyrażania opinii dopóki opinie te znajdują odpowiednie usprawiedliwienie w dostatecznej podstawie faktycznej. Abstrahując w tym miejscu od badania legitymacji Pana Przewodniczącego do występowania w imieniu prof. Roszkowskiego jako autora podręcznika „Historia i Teraźniejszość” (pozwolimy sobie jedynie zauważyć, że wyrok Sądu Najwyższego, który Pan Przewodniczący cytuje w ostatnim piśmie został wydany po rozpoznaniu sprawy cywilnej między dwojgiem osób fizycznych o naruszenie dóbr osobistych), podtrzymujemy nasze przekonanie, że w audycji, w której padła ujemna ocena ww. pozycji zaprezentowano argumentację będącą takim uzasadnieniem, a słuchacze mieli możliwość usłyszeć na jakich podstawach oparto miazdzącą ocenę krytykowanego podręcznika.

Z poważaniem,

.....
Maciej Strzelecki - Członek Zarządu

.....
Adam Fijałkowski - Członek Zarządu

¹ por. choćby Wyrok Sądu Najwyższego - Izba Cywilna z dnia 23 czerwca 2017 r., sygn. akt I CSK 652/16, Wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie - I Wydział Cywilny z dnia 13.08.2014 r., sygn.. I ACa 902/14, Postanowienie Sądu Najwyższego - Izba Cywilna z dnia 30 czerwca 2022 r., sygn. akt I CSK 1493/22

² por. Wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie - I Wydział Cywilny z dnia 3 stycznia 2022 r., sygn. akt I ACa 354/21, Postanowienie Sądu Najwyższego - Izba Cywilna z dnia 30 czerwca 2022 r., sygn. akt I CSK 1493/22, Wyrok Sądu Najwyższego - Izba Cywilna z dnia 9 czerwca 2005 r., sygn. akt III CK 622/04, Wyrok Sądu Najwyższego - Izba Cywilna z dnia 28 stycznia 2010 r., sygn. akt I CSK 217/09